

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Str. Batiștei, nr. 25, sector 2
București
SECȚIA I CIVILĂ

Destinatar:
Girigan Maria medic legist la
Serviciul de Medicină Legală
Galați, str. Brăilei, nr. 177, județul
GALAȚI

Dosar nr. 3652/121/2016
Materia: Civil
Stadiu procesual: Recurs - *procedura de*
comunicare/procedura filtru
Obiect: actiune in raspundere delictuala NCPC (peste
1.000.000,00 lei)
Complet: Completul filtru nr. 11

Comunicare raport

emisă la 20.03.2018

În temeiul dispozițiilor art. 493 alin. 4 Cod procedură civilă, vă comunicăm alăturat, *raportul asupra admisibilității în principiu a recursului*, întocmit de magistratul asistent, raport analizat și însoțit de completul de judecată la data de

Potrivit prevederilor legale menționate, aveți posibilitatea să formulați, în scris, punct de vedere la raport în termen de 10 zile de la comunicarea acestuia.

Nota: AFIȘARE PE PORTALUL ICCJ

Magistrat asistent,

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA I CIVILĂ

DOSAR nr. 3652/121/2016

RAPORT

S-a procedat la întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu a recursului formulat de reclamantul Ivașcu Emil împotriva deciziei civile nr. 264 din 1 noiembrie 2017 a Curții de Apel Galați – Secția I civilă, și repartizat completului C11.

Verificarea condițiilor prevăzute de art. 493 alin. 3 cod procedură civilă.

1. Asupra îndeplinirii condițiilor de formă ale recursului, sub sancțiunea nulității, conform art. 486 alin. 3 cod procedură civilă, s-au constatat următoarele:

1.1 Elementele cererii:

În ce privește condițiile de formă, cererea de recurs cuprinde următoarele mențiuni:

- Numele și prenumele precum și domiciliul părții în favoarea căreia se exercită recursul (art. 486 alin. 1 lit. a);*
- Indicarea hotărârii judecătorești care se atacă (art. 486 alin. 1 lit. c);*
- Semnătura părții (art. 486 alin. 1 lit. e);*

2. Asupra verificării motivelor de casare, prevăzute de art. 488 Cod procedură civilă, s-au constatat următoarele:

Recursul a fost motivat conform prevederilor art. 487 alin. 1 Cod procedură civilă.

Recursul a fost declarat la 24 noiembrie 2017 și motivat la 8 decembrie 2017. Decizia recurată a fost comunicată părții la 22 noiembrie 2017. Termenul cu privire la declararea și motivarea recursului prevăzut de art. 485 și 487 Cod procedură civilă a fost respectat.

2. Asupra verificării motivelor de casare prevăzute de art. 488 Cod procedură civilă, s-au constatat următoarele:

În cererea de recurs nu sunt indicate motivele de nelegalitate prevăzute de dispozițiile art. 488 Cod procedură civilă.

Criticile formulate se pot încadra în motivul prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă.

3. Prin prezentul raport, se constată următoarele:

Istoricul cauzei.

Prin acțiunea înregistrată la data de 14 septembrie 2016 sub nr. 3652/121/2016 la Tribunalul Galați, reclamantul Ivașcu Emil a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Public și Girigan Maria, pronunțarea unei hotărâri prin care să se dispună obligarea acestora la plata de despăgubiri.

În susținerea acțiunii, reclamantul a învederat că solicită obligarea pârâtului Ministerul Public întrucât procurorul care a instrumentat acțiunea penală pornită împotriva sa a reținut ca probe ale vinovăției pentru infracțiunea pentru ca fost definitiv condamnat înscrisuri mincinoase, urmare acestor fapte fiind privat de libertate 15 ani, în condițiile în care declarațiile au fost scrise de procuror, pe probe fabricate de acesta cu încălcarea dreptului la apărare și la un proces echitabil.

Privitor la pârâta Girigan Maria, reclamantul a susținut că se impune obligarea acesteia la despăgubiri, datorită modului nelegal în care, în calitate de medic la Serviciul de Medicină Legală, a întocmit Raportul de constatare medico legală, instrumentat ca probă a vinovăției sale pentru infracțiunea pentru care nelegal a fost condamnat.

Instanța a luat act de precizările făcute de reclamant, în sensul că, acțiunea sa are ca obiect pretenții – 3 000 000 lei cu titlu de despăgubiri de la pârâtul Ministerul Public, – 1 000 000 lei cu titlu de despăgubiri de la pârâta Girigan Maria.

Prin încheierea din 10.02.2017 – față de poziția exprimată de reclamant cu privire la obiectul dosarului nr. 4577/121/2016 – instanța a dispus conexarea dosarului nr. 4577/121/2016 la dosarul nr. 3652/121/2016.

Fiind acțiune evaluabilă în bani, reclamantului i-a fost pusă în vedere taxa judiciară de timbru datorată față de cuantumul pretențiilor formulate, iar la solicitarea acestuia, instanța a luat act că își diminuează cuantumul pretențiilor la

suma de 1 leu și că a depus cu titlu de taxă judiciară de timbru o chitanță în care s-a consemnat suma de 1 leu.

Prin sentința civilă nr. 435/26.04.2017, Tribunalul Galați a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune și a respins acțiunea formulată de reclamantul Ivașcu Emil, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Public și Girigan Maria.

Instanța de fond a reținut că, în speță, devin incidente dispozițiile art. 1 din Decretul nr. 167/1958 privind prescripția extinctivă – faptele apreciate ca prejudiciabile de către reclamant fiind comise în anul 2001 – art. 7 al actului normativ indicat, precizând că termenul de 3 ani prevăzut de art. 3 curge de la data la care s-a născut dreptul la acțiune.

Cum acțiunea reclamantului a fost promovată la 29.09.2016, cu mult peste termenul de 3 ani prevăzut de art. 3 din Decretul nr. 167/1958, s-a impus a fi respinsă ca tardiv formulată.

Cu atât mai mult cu cât din considerentele sentinței civile nr. 2198/2011 pronunțată de Tribunalul Galați și ale deciziei civile nr. 41/A/2012 pronunțată de Curtea de Apel Galați, a rezultat că reclamantul a mai formulat o acțiune în pretenții în contradictoriu cu Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Public- Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați, Moraru Sorin, Hagi Dumitru, Girigan Maria și Spitalul Județean Galați, solicitând despăgubiri de la pârâți, întrucât s-a considerat prejudiciat de aspectele consemnate în Raportul de constatare medico legală din 11.09.2001 și de actele de cercetare și urmărire penală din dosarul nr. 556/P/2001 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Galați.

Chiar dacă în cauza care a făcut obiectul dosarului nr. 8566/121/2009 reclamantul a înțeles să-și formuleze pretențiile în contradictoriu cu mai mulți pârâți, iar din considerentele hotărârilor pronunțate nu se pot deduce faptele indicate de reclamant ca fiind prejudiciabile și care ar fi cauza răspunderii care se solicită a fi antrenată pentru fiecare pârât, instanța a considerat că se poate reține că pentru pretențiile reclamantului imputabile pârâților Ministerul Public și Girigan Maria, urmare a modului în care și-au îndeplinit atribuțiile în 2001, s-a stabilit cu putere de lucru judecat că acestea au fost tardiv formulate în 2011 și cu atât mai mult în 2016, când reclamantul a investit Tribunalul Galați cu cererea dedusă judecății.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul, iar prin *decizia nr. 264 din 1 noiembrie 2017 a Curții de Apel Galați – Secția I civilă*, s-a respins, ca nefondat, apelul declarat de reclamantul Ivașcu Emil împotriva sentinței civile nr.

435/26.04.2017, pronunțată de Tribunalul Galați - Secția I civilă, în dosarul nr. 3652/121/2016.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut următoarele considerente:

În cauza de față, atât în prima instanță, cât și în apel au fost invocate mai multe excepții, astfel că în mod corect, a fost analizată cu prioritate excepția prescripției dreptului material la acțiune care făcea inutilă analiza excepției autorității de lucru judecat și de asemenea făcea inutilă și administrarea de probatorii cu acte sau cu interogatoriu ce vizau fondul cauzei.

În acest context, s-a apreciat că în mod corect Tribunalul a reținut incidența dispozițiilor Decretului nr. 167/1958 privitoare la prescripția extinctivă și nu prevederile noului Cod civil așa cum consideră apelantul.

Cum faptele generatoare de prejudicii imputate de reclamant pârâților, așa cum au fost arătate de reclamant prin acțiune au avut loc în anul 2001 (așa cum rezultă de altfel și din copiile dosarului penal depus de reclamant în cauză), prescripția dreptului material la acțiune în pretenții s-a născut și a început să curgă de la această dată și a expirat după trecerea unui termen de 3 ani, astfel că, la data intrării în vigoare a noului Cod civil – octombrie 2011, - prescripția era deja împlinită.

Faptul că reclamantul s-a aflat timp de 15 ani în executarea pedepsei penale privativă de libertate nu constituie un motiv de suspendare sau de întrerupere a cursului prescripției în sensul cerut de prevederile art. 13 și 16 din Decretul nr. 167/1958.

S-a constatat că nici împrejurarea că, în anul 2009 reclamantul a mai promovat trei acțiuni în pretenții împotriva mai multor persoane printre care și împotriva pârâților din cauza de față, nu poate constitui o cauza de întrerupere a cursul prescripției .

Din copia sentinței civile nr. 2198/06.12.2011 a Tribunalului Galați definitivă prin decizia civilă nr. 41/18.04.2012 a Curții de Apel Galați, a rezultat că acțiunea civilă ce a făcut obiectul celor trei dosare conexe a fost respinsă, ca prescrisă.

În concluzie, acțiunea în pretenții promovată în cauza de față la data de 29.09.2016 și respectiv la 05.12.2009 (dosar nr. 4577/121/2016 conexat la dosarul nr. 3652/121/2016) a fost constatată, ca prescrisă, fiind formulată cu depășirea termenului de 3 ani.

Împotriva acestei decizii a formulat recurs reclamantul Ivașcu Emil.

În susținerea cererii de recurs, s-a arătat că decizia recurată este nelegală, întrucât, în mod greșit s-a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune și nu i s-au acordat despăgubiri morale.

Recursul a fost comunicat părților, conform rezoluției din 8 ianuarie 2018, iar Ministerul Public-Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului formulat de reclamant.

4. Verificarea legalității căii de atac.

Potrivit dispozițiilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 62/2015 pentru prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă: “În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2016 nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a) - i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”.

Termenul prevăzut de textul legal sus - menționat a fost prorogat prin OUG nr. 95/2016 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1009/15.12.2016, până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv.

Din interpretarea per a contrario a dispozițiilor redată, împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel în soluționarea apelurilor promovate împotriva sentințelor prin care au fost soluționate cereri evaluabile în bani, în valoare mai mare de 1.000.000 lei, se poate exercita recurs.

Prin Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 582 din 20 iulie 2017, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*” cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, este neconstituțională.

Efectele deciziei Curții Constituționale își vor produce efectele în procesele pornite după data de 20 iulie 2017, date fiind dispozițiile art. 27 Cod procedură civilă, potrivit cărora: „Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul”. Rezultă că, în litigiile având ca obiect cereri evaluabile în bani, pornite înainte de 20 iulie 2017, decizia instanței de apel va fi supusă recursului numai în cele în care valoarea cererii se situează peste pragul valoric de 1.000.000 lei, astfel cum prevedea art. XVIII alin.

(2) din Legea nr. 2/2013 înainte de intervenția Curții Constituționale asupra conținutului acestei norme.

Prezentul litigiu are ca obiect o cerere evaluabilă în bani, în valoare de 1 leu.

În sistemul legislativ actual, regimul căilor de atac este determinat de legea în vigoare la data înregistrării cererii introductive de instanță, astfel încât suprimarea sau recunoașterea unei noi căi de atac, ori, după caz, modificarea condițiilor de admisibilitate, a termenului de exercitare sau acordarea unei noi căi de atac, a termenului de exercitare și a cerințelor de formă pentru exercitarea ei, sunt lipsite de efecte juridice asupra cauzelor aflate deja pe rolul instanțelor judecătorești.

Prin urmare, modificarea dispozițiilor art. XVIII alin. (2) Cod procedură civilă, prin Decizia Curții Constituționale nr. 369/2017, publicată în M. Of. nr. 582, Partea I, din 20 iulie 2017, nu are efect asupra cererilor de chemare în judecată introduse pe rolul instanțelor judecătorești înainte de data publicării acesteia în Monitorul Oficial.

Prin urmare, în temeiul dispozițiilor art. 147 alin. (4) teza a II-a din Constituție, potrivit căreia „De la data publicării, deciziile (n.n. Curții Constituționale) sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”, Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 produce efecte „numai pentru viitor”, nu și cu privire la situațiile juridice trecute sau aflate în curs de desfășurare.

Raportorul opinează că sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 27 Cod procedură civilă potrivit cărora „Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.”

Cum, în speță, cererea de chemare în judecată a fost înregistrată pe rolul instanței de judecată la data de *14 septembrie 2016*, așadar, înainte de publicarea în M. Of. a Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, este aplicabilă regula potrivit căreia hotărârea recurată este supusă căilor de atac, în condițiile prevăzute de art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, chiar dacă ulterior, pe parcursul soluționării cauzei, norma care a determinat inadmisibilitatea căii de atac este înlăturată.

În contextul înregistrării cererii de chemare în judecată anterior declarării neconstituționalității sintagmei „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv” din cuprinsul art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, condițiile de admisibilitate a căilor de atac sunt fixate la momentul formulării cererii de chemare în judecată, astfel încât, modificarea dispozițiilor legale, survenită pe parcursul procesului, nu este de natură să le influențeze.

În consecință, Decizia nr. 369/2017 a Curții Constituționale nu este incidentă în cauza de față, astfel că decizia recurată este supusă căilor de atac prevăzute de legea în vigoare la momentul înregistrării cererii de chemare în judecată, respectiv art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, în formularea de dinainte de intervenția Curții Constituționale asupra conținutului acestei norme.

Față de cele menționate, din coroborarea dispozițiilor art. 634 alin. (1) pct. 4 Cod procedură civilă cu cele ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 rezultă că decizia recurată, nu poate fi supusă recursului, fiind pronunțată de curtea de apel în cadrul soluționării unui apel declarat împotriva unei hotărâri supuse numai apelului, având în vedere data declanșării procesului și valoarea obiectului pricinii, astfel că recursul este privit ca inadmisibil.

III. Concluzii

Față de cele ce preced, având în vedere dispozițiile art. 493 alin. 1 și 3 Cod de procedură civilă, urmează a se dispune asupra admisibilității recursului.

Prezentul raport se va comunica părților, care pot formula în scris un punct de vedere asupra acestuia, în termen de 10 zile de la comunicare.

Data întocmirii,
9 martie 2018

Raportor,
Magistrat asistent,
Serban Florentina